

זוהר היומי

זוהר בראשית – דף מ"ו ע"א

פרשת בראשית

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (מ"ה ע"ב) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

לֹא־גִנְזָא לִיהּ דְּלֹא יִהְיוּ מִנִּיהּ חִיבֵי עֲלָמָא.

תרגום לעברית

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר וַיְהִי אֹר וְגו'. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, מִכָּאן שְׁעָקֵר הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הַנְּטִיעוֹת הַלָּלוּ [וּשְׁתַּל אוֹתָם, מִמַּשְׁמַע שְׁכָתוֹב יְהִי, רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר, אֹר שְׁכָבֵר הִיָּה שְׁנִינוּ, מִמַּשְׁמַע שְׁכָתוֹב וַיְהִי אֹר, לֹא כָתוֹב וְהִיָּה אֵלָא וַיְהִי, וּכְשֶׁהִסְתַּכַּל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּאוֹתָם דּוֹרוֹת שֶׁל רַשָּׁעִים, גִּנְזוּ לְצַדִּיקִים, זֶהוּ שְׁכָתוֹב (תַּהֲלִים צו) אֹר זֶרַע לְצַדִּיק וְלִישְׁרֵי לֵב שְׁמַחָה, וְהָרִי נֹאמֵר וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר, זֶהוּ שְׁכָתוֹב (יִשְׁעִיָּה מֵא) מִי הָעִיר מִמְּזִרְחָ וְגו', [וִירָא אֱלֹהִים אֶת הָאֹר כִּי טוֹב, מַה רָאָה? אָמַר רַבִּי חֵיִיא כִּפִּי שְׁאִמְרֵנוּ, רָאָה בְּמַעֲשֵׂי הַרַשָּׁעִים וְגִנְזוּ אוֹתוֹ, רַבִּי אַבָּא אָמַר, וִירָא אֱלֹהִים אֶת הָאֹר כִּי טוֹב לְגִנְזוּ אוֹתוֹ, וִירָא אֱלֹהִים אֶת הָאֹר], [נ' א': וּשְׁתַּל אוֹתָם, שְׁכָתוֹב וַיְהִי אֹר, מַה מַּשְׁמִיעַ אֹר? שְׁכָבֵר הִיָּה אֹר, רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר, אֹר לֹא נֹאמֵר אֵלָא וַיְהִי, לוֹמֵר שְׁכָבֵר הִיָּה, וְכָתוֹב אֹר זֶרַע לְצַדִּיק וְגו', וְזֶהוּ שְׁכָתוֹב מִי הָעִיר מִמְּזִרְחָ וְגו', וִירָא אֱלֹהִים אֶת הָאֹר וַיְבַדֵּל, אָמַר רַבִּי יִצְחָק כְּמוֹ שְׁאִמְרֵנוּ, שְׁרָאָה בְּמַעֲשֵׂי הַרַשָּׁעִים וְגִנְזוּ אוֹתוֹ, רַבִּי אַבָּא אָמַר [רָאָה] שְׁסַלֵּק אוֹרוֹ מִסּוֹף הָעוֹלָם וְעַד סוֹף הָעוֹלָם, וְכִי טוֹב הוּא לְגִנְזוּ כְּדִי שְׁלֹא יִהְיוּ מִמֶּנּוּ רַשָּׁעֵי הָעוֹלָם].

אמר רבי שמעון וירא אלהים את האור כי טוב דלא ישתכח ביה רתחא, כתיב הכא כי טוב וכתיב התם (במדבר כד) כי טוב בעיניי ללכת את ישראל, וסופא דקרא (ד"א אבוכח) ויבדל אלהים בין האור ובין החשך, ובגין כך לא אשתכח ביה רתחא ואף על גב דשיתף לון קודשא בריה הוא כחדא.

תרגום לעברית

אמר רבי שמעון, וירא אלהים את האור כי טוב, שלא ימצא בו רתחה. כתוב כאן כי טוב, וכתוב שם (במדבר כד) כי טוב בעיניי ללכת את ישראל, וסוף הפסוק [מוכיח] - ויבדל אלהים בין האור ובין החשך. ולכן לא נמצאה בו רתחה, ואף על גב ששתף אותם הקדוש ברוך הוא כאחד.

טקסט הזוהר

תא חזי, נהירו עלאה למיהוי נהיר האי אור. ומההוא נהירו חדו לכלא ביה. והוא ימינא לאתעטרא גולפוי (נ"א גליפי) גליפין בהדיה והא אתמר. כתיב, (תהלים לא) מה רב טובך אשר צפנת ליראיך פעלת לחוסים כך. מה רב טובך דא אור קדמא דגניז קודשא בריה הוא, ליראיך לצדיקים לאנון דחלי חטאה כדקאמרן.

תרגום לעברית

בא ראה, האור עליון להיות מאיר האור הזה, ומאותו אור שמחה לכל בו. והוא ימין להתעטר חקיקותיו [חקוקיו] חקוקים יחד אתו, והרי נאמר. כתוב (תהלים לא) מה רב טובך אשר צפנת ליראיך פעלת לחוסים כך. מה רב טובך - זה אור ראשון שגנו הקדוש ברוך הוא. ליראיך - לצדיקים, שהם יראי חטא כמו שאמרנו.

טקסט הזוהר

השלמה מההשמטות (סימן ל"ז)

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר, וְאָמַר רַבִּי יוֹחָנָן שְׁנֵי אֲוָרִים הַגְּדוֹלִים הָיוּ, דְּכַתִּיב וַיְהִי אֹר. וְעָלְיוֹ נֶאֱמַר כִּי טוֹב. וְלִקְחַתְּ הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא הָאֶחָד וּגְנוּזוֹ לְצַדִּיקִים לְעֵתִיד לָבֵא, דְּכַתִּיב מָה רַב טוֹבָה אֲשֶׁר צִפְנָתָה לִירְאִיהָ פְּעֻלַּת לַחֲוֹסִים בָּהּ נֶגֶד בְּנֵי אָדָם. מְלַמֵּד שְׂאוֹר הָרֵאשׁוֹן אֵין כָּל בְּרִיָּה יְכוּלָה לְהִסְתַּכֵּל בּוֹ דְּכַתִּיב וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאֹר כִּי טוֹב וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד. רָאָה הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה, רָאָה טוֹב מְאֹד, מְזַהֵיר וּבֹהֵיר.

תרגום לעברית

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר. וְאָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, שְׁנֵי אֲוָרוֹת הַגְּדוֹלִים הָיוּ, שְׁכָתוֹב וַיְהִי אֹר, וְעָלְיוֹ נֶאֱמַר כִּי טוֹב. וְלִקְחַתְּ הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא הָאֶחָד וּגְנוּזוֹ לְצַדִּיקִים לְעֵתִיד לָבֵא, שְׁכָתוֹב (תהלים לא) מָה רַב טוֹבָה אֲשֶׁר צִפְנָתָה לִירְאִיהָ פְּעֻלַּת לַחֲוֹסִים בָּהּ נֶגֶד בְּנֵי אָדָם. מְלַמֵּד שְׂאוֹר הָרֵאשׁוֹן אֵין כָּל בְּרִיָּה יְכוּלָה לְהִסְתַּכֵּל בּוֹ, שְׁכָתוֹב וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאֹר כִּי טוֹב, וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד. רָאָה הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה, רָאָה טוֹב מְאֹד מְזַהֵיר וּבֹהֵיר.

טקסט הזהר

וְלִקְחַתְּ מֵאוּרֵי הַטוֹב וְכָלֵל שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם נְתִיבוֹת הַחֲכָמָה וּנְתַנּוּ לְעוֹלָם הַזֶּה. וְהֵינּוּ דְּכַתִּיב (משלי ד) כִּי לִקְחַתְּ טוֹב נְתַתִּי לָכֶם תּוֹרָתִי אֵל תַּעֲזוּבוּ. הָיִי אוֹמֵר אוֹצָרָה שֶׁל תּוֹרָה שְׁבָעֵל פֶּה. וְאָמַר הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא, אִם יִשְׁמְרוּ זֹאת הַמִּדָּה בְּעוֹלָם הַזֶּה שְׂזֹאת הַמִּדָּה נִחְשָׁבֶת בְּכָלֵל הָעוֹלָם הַזֶּה, וְהִיא תּוֹרָה שְׁבָעֵל פֶּה. יִזְכּוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא שֶׁהוּא הַטוֹב הַגְּנוּז.

תרגום לעברית

וְלִקְחַתְּ מֵאוּרֵי הַטוֹב, וְכָלֵל שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם נְתִיבוֹת הַחֲכָמָה, וּנְתַנּוּ לְעוֹלָם הַזֶּה, וְהֵינּוּ שְׁכָתוֹב (משלי ד) כִּי לִקְחַתְּ טוֹב נְתַתִּי לָכֶם תּוֹרָתִי אֵל תַּעֲזוּבוּ. הָיִי אוֹמֵר: אוֹצָרָה שֶׁל תּוֹרָה שְׁבָעֵל פֶּה. וְאָמַר הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא, אִם יִשְׁמְרוּ זֹאת הַמִּדָּה בְּעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁ אֵת

הַמִּדָּה נִחְשָׁבֶת בְּכָלֵל הָעוֹלָם הַזֶּה, וְהִיא תוֹרָה שֶׁבָּעַל פֶּה, יִזְכּוּ לַחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא שֶׁהוּא הַטוֹב הַגָּנוּז.

טקסט הזוהר

וּמֵאִי נִיהוּ עוֹזוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, דְּכָתִיב (חֲבִקוּק ג) וְנִגַּה כָּאוֹר תִּהְיֶה. עֲתִיד הַנִּגְהָ שֶׁנִּלְקַח מִהָאוֹר הָרָאשׁוֹן לִהְיוֹת כָּאוֹר, אִם יִקְיָמוּ בְּנֵי הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוָה אֲשֶׁר כָּתַבְתִּי לְהוֹרוֹתָם. וְכָתִיב (מִשְׁלֵי א) שָׁמַע בְּנֵי מוֹסֵר אָבִיךָ וְאֵל תִּיטּוֹשׁ תּוֹרַת אִמֶּךָ. וְכָתִיב (חֲבִקוּק ג) קִרְנִים מִיָּדוֹ לוֹ וְשֵׁם חֲבִיּוֹן עֲזָה, וּמֵאִי חֲבִיּוֹן עֲזָה. אֵלֶּא אוֹתוֹ הָאוֹר שֶׁגָּנַז וְהַחֲבִיא שְׁנֶאֱמַר (תְּהִלִּים ל"ד) צַפְנֶנָּה לִירְאִיךָ, וְזֶה שֶׁנִּשְׁאַר לָנוּ. (תְּהִלִּים ל"ד) פָּעַלְתָּ לְחוֹסִים בָּךְ, אוֹתָם שֶׁחוֹסִים בְּצִלְךָ בְּעוֹלָם הַזֶּה וְשׁוֹמְרִים תּוֹרָתְךָ וּמִקְיָמִים מִצְוֹתֶיךָ וּמִקְדָּשִׁים שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל וּמִיִּחְדִּים בְּסֶתֶר וּבְגָלוֹי, שְׁנֶאֱמַר, נִגַּד בְּנֵי אָדָם.

תרגום לעברית

וְמָה הוּא עֲזָה שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא? שֶׁכָּתוּב (חֲבִקוּק ג) וְנִגַּה כָּאוֹר תִּהְיֶה. עֲתִיד הַנִּגְהָ שֶׁנִּלְקַח מִהָאוֹר הָרָאשׁוֹן לִהְיוֹת כָּאוֹר, אִם יִקְיָמוּ בְּנֵי הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוָה אֲשֶׁר כָּתַבְתִּי לְהוֹרוֹתָם. וְכָתוּב (מִשְׁלֵי א) שָׁמַע בְּנֵי מוֹסֵר אָבִיךָ וְאֵל תִּטּוֹשׁ תּוֹרַת אִמֶּךָ, וְכָתוּב (חֲבִקוּק ג) וְקִרְנִים מִיָּדוֹ לוֹ, וְשֵׁם חֲבִיּוֹן עֲזָה. וּמָהוּ חֲבִיּוֹן עֲזָה? אֵלֶּא אוֹתוֹ הָאוֹר שֶׁגָּנַז וְהַחֲבִיא, שְׁנֶאֱמַר צַפְנֶנָּה לִירְאִיךָ. וְזֶה שֶׁנִּשְׁאַר לָנוּ - פָּעַלְתָּ לְחוֹסִים בָּךְ, אוֹתָם שֶׁחוֹסִים בְּצִלְךָ בְּעוֹלָם הַזֶּה וְשׁוֹמְרִים תּוֹרָתְךָ וּמִקְיָמִים מִצְוֹתֶיךָ, וּמִקְדָּשִׁים שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל וּמִיִּחְדִּים בְּסֶתֶר וּבְגָלוֹי, שְׁנֶאֱמַר נִגַּד בְּנֵי אָדָם.

טקסט הזוהר

אָמַר רַבִּי רְחוּמָאִי, מִלְּמַד שֶׁהִיא אוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל וְתוֹרָה אוֹרָה. שְׁנֶאֱמַר, (מִשְׁלֵי ו) כִּי יָרַ מִצְוָה וְתוֹרָה אוֹר, וְאָמַר יָרַ זֶה מִצְוָה. וּמִצְוָה זֶה תוֹרָה שֶׁבָּעַל פֶּה. אוֹר, זֶה תוֹרָה שֶׁבִּכְתָּב. אֵלֶּא מִתּוֹךְ שֶׁכָּכָר נִתְקַיֵּים הָאוֹר קָרִי לָהּ אוֹר. מִשָּׁל לָמָּה הַדְּבָר דּוּמָה לְאָדָם צָנוּעַ בְּסִיפֵי

הבית אף על פי שיום הוא ואור גדול בעולם, אין אדם רואה בתוך ביתו אלא אם כן הכניס בו נר. נר תורה שבעל פה, אף על פי שהיא נר, צריכה לה תורה לפרק קושיותיה ולבאר סודותיה. ומאי ניהו יראת יי, זה האור הראשון.

תרגום לעברית

אמר רבי רחומאי, מלמד שהיא אורה לישראל, ותורה אורה, שנאמר (משלי ו) כי נר מצוה ותורה אור. ואמר נר - זו מצוה, ומצוה - זו תורה שבעל פה. אור - זה תורה שבכתב. אלא מתוך שכבר נתקנים האור, קורא לו אור. משל למה הדבר דומה? לאדם צנוע בספי הבית, אף על פי שיום הוא ואור גדול בעולם, אין אדם רואה בתוך ביתו אלא אם כן הכניס בו נר. נר - תורה שבעל פה. אף על פי שהיא נר, צריכה לה תורה לפרק קושיותיה ולבאר סודותיה, ומי הוא? יראת ה', זה האור הראשון.

טקסט הזהר

דאמר ר' מאיר מהו דכתיב ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור ולא אמר ליה ויהי כן. מלמד שהאור ההוא גדול ואין כל ברירה יכולה להסתכל בו. גנזו הקדוש ברוך הוא לצדיקים לעתיד לבא והיא מדת כל סחורה שבעולם והוא כח אבן יקרה שקורין סחרת. ודר ועל מה היא מדת דר, אלא מלמד שלקח הקדוש ברוך הוא מזינה אחת מאלפים, ובנה ממנה אבן יקרה נאה ומקושטת וכלל בה כל המצות.

תרגום לעברית

שאמר רבי מאיר, מהו שכתוב ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור, ולא אמר לו ויהי כן? מלמד שהאור ההוא גדול, ואין כל ברירה יכולה להסתכל בו, גנזו הקדוש ברוך הוא לצדיקים לעתיד לבא, והיא מדת כל סחורה שבעולם, והוא כח אבן יקרה שקורין סחרת ודר. ועל מה היא מדת דר? אלא מלמד שלקח הקדוש ברוך הוא מזינה אחת מאלפים, ובנה ממנה אבן יקרה נאה ומקושטת, וכלל בה כל המצוות.

בֹּא אַבְרָהָם וּבִיקֶשׁ כַּחוֹ לְתֵת לוֹ, נָתַנוּ לוֹ אָבֵן יִקְרָה זֶה וְלֹא רָצָה אוֹתָהּ, זָכָה וְנָטַל מִדָּתוֹ שְׁנֵאָמַר (מִיכָה ז') תִּתֵּן אֶמֶת לַיעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם. בֹּא יִצְחָק וּבִיקֶשׁ כַּחוֹ וְנָתַנוּ לוֹ, וְלֹא רָצָה בָּהּ. זָכָה וְנָטַל מִדָּתוֹ שֶׁהִיא מִדַּת הַגְּבוּרָה דְּהֵיִינוּ הַפָּחַד''ד. דְּכָתִיב (בְּרֵאשִׁית ל"א) וַיִּשְׁבַּע יַעֲקֹב בְּפָחַד אָבִיו יִצְחָק.

תרגום לעברית

בֹּא אַבְרָהָם וּבִקֶּשׁ כַּחוֹ לְתֵת לוֹ, נָתַנוּ לוֹ אָבֵן יִקְרָה זֶה וְלֹא רָצָה אוֹתָהּ. זָכָה וְנָטַל מִדָּתוֹ, שְׁנֵאָמַר (מִיכָה ז') תִּתֵּן אֶמֶת לַיעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם. בֹּא יִצְחָק וּבִקֶּשׁ כַּחוֹ, וְנָתַנוּ לוֹ וְלֹא רָצָה בָּהּ. זָכָה וְנָטַל מִדָּתוֹ, שֶׁהִיא מִדַּת הַגְּבוּרָה, דְּהֵיִינוּ הַפָּחַד, שְׁכָתוּב (בְּרֵאשִׁית ל"א) וַיִּשְׁבַּע יַעֲקֹב בְּפָחַד אָבִיו יִצְחָק.

טקסט הזוהר

בֹּא יַעֲקֹב וּרְצָה בָּהּ וְלֹא נִתְּנוּהוּ לוֹ, אָמַר לִיהּ הוּאֵיל וְאַבְרָהָם מְלַמֵּעֵלָה וַיִּצְחָק לְמַטָּה, אַתָּה תְּהִיָּה בְּאֻמָּצֵעַ וְתִכְלֹל שְׁלִשְׁתָּם דְּכָתִיב תִּתֵּן אֶמֶת לַיעֲקֹב. וּמֵאִי אֻמָּצֵעַ, הֵיִינוּ שְׁלוֹם. וְהָא כְּתִיב תִּתֵּן אֶמֶת לַיעֲקֹב, אֶמֶת וְשְׁלוֹם חַד הָוִי. כְּמָה דְּאֵת אָמַר (אֶסְתֵּר ט') דְּבָרֵי שְׁלוֹם וְאֶמֶת (יִשְׁעִיָּה ט"ל) כִּי שְׁלוֹם וְאֶמֶת יִהְיֶה בֵּימֵי וְהֵיִינוּ דְּכָתִיב (יִשְׁעִיָּה נ"ח) וְהֵאכְלִתִּיהָ נָחֵלֶת יַעֲקֹב אָבִיהָ. דְּהֵיִינוּ נָחֵלֶה גְּמוּרָה דְּאֵית לִיהּ הַחֶסֶד''ד וְהַפָּחַד וְהָאֶמֶת וְהַשְׁלוֹם. וְלִפְיָכָּךְ אָמַר (תְּהִלִּים קי"ח) אָבֵן מֵאֶסוּ הַבּוֹנִים הִיתָה לְרֹאשׁ פִּינָה.

תרגום לעברית

בֹּא יַעֲקֹב וּרְצָה בָּהּ וְלֹא נִתְּנוּהוּ לוֹ. אָמַר לוֹ, הוּאֵיל וְאַבְרָהָם מְלַמֵּעֵלָה וַיִּצְחָק לְמַטָּה, אַתָּה תְּהִיָּה בְּאֻמָּצֵעַ וְתִכְלֹל שְׁלִשְׁתָּם, שְׁכָתוּב תִּתֵּן אֶמֶת לַיעֲקֹב. וּמֵהוּ הָאֻמָּצֵעַ? הֵיִינוּ שְׁלוֹם, וְהָרִי כְּתוּב תִּתֵּן אֶמֶת לַיעֲקֹב? אֶמֶת וְשְׁלוֹם הֵם אֶחָד, כְּמוֹ שְׁנֵאָמַר (אֶסְתֵּר ט)

דְּבָרֵי שְׁלוֹם וְאַמֶּת, (ישעיה לט) כִּי יִהְיֶה שְׁלוֹם וְאַמֶּת בְּיָמֵי, וְהִינוּ שְׂכָתוֹב (שם נח)
וְהֶאֱכִלְתִּיהָ נַחֲלַת יַעֲקֹב אָבִיהָ. דְּהִינוּ נַחֲלָה גְמוּרָה שִׁישׁ לוֹ הַחֶסֶד וְהַפֶּחַד וְהָאַמֶּת
וְהַשְׁלוֹם. וְלִפְיָכָּךְ אָמַר (תהלים קיח) אָכֵן מָאֲסוּ הַבּוֹנִים הָיְתָה לְרֹאשׁ פָּנָה.

טקסט הזוהר

אָכֵן מָאֲסוּ אַבְרָהָם וַיִּצְחָק שְׂפָנוּ אֶת הָעוֹלָם, הָיְתָה עֲתָה לְרֹאשׁ פִּינָה. וְלָמָּה מָאֲסוּ בָּהּ
וְהָלֹא נֶאֱמַר (בראשית כ"ו) יַעֲקֹב אֲשֶׁר שָׁמַע אַבְרָהָם בְּקוֹלִי וַיִּשְׁמֹר מִשְׁמֶרְתִּי מִצּוֹתַי
חֻקוֹתַי וְתוֹרוֹתַי. מֵאִי מִשְׁמֶרְתִּי, אָמַר מִדַּת חֶסֶד. כָּל יָמֵי הָיִיתָ אַבְרָהָם בְּעוֹלָם לֹא
הוֹצַרְתִּי אֲנִי לַעֲשׂוֹת מְלָאכָתִי, שֶׁהָרִי אַבְרָהָם עָמַד שָׁם בְּמִקְוָמִי. וַיִּשְׁמֹר מִשְׁמֶרְתִּי,
בְּמִדָּה זֹאת הָיְתָה מְלָאכָתִי שֶׁאֲנִי מְזַכֶּה אֶת הָעוֹלָם כָּלֹּ וְאֶפִּילוֹ נִתְחַיֵּיבֹ, אֲנִי מְזַכֶּה אוֹתָם.
וְעוֹד מְשִׁיבָם וּמְבִיא בְּלִבָּם לַעֲשׂוֹת רְצוֹן אֲבִיהֶם. כָּל זֶה עָשָׂה אַבְרָהָם וְכָתִיב (בראשית
כ"א) וַיִּטַּע אֲשֶׁל בְּבֶאֱר שְׁבַע. סִידֵּר לְחֻמּוֹ וּמִיָּמִיו לְכָל בָּאֵי עוֹלָם וְהָיָה מְזַכֶּה וּמְדַבֵּר עַל
לֵבָם, לְמִי אַתֶּם עוֹבְדִים, עֲבָדוּ אֶת יְיָ אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. וְהָיָה דוֹרֵשׁ לָהֶם, עַד שֶׁהָיוּ
בָּאִים וְשׁוֹבִים.

תרגום לעברית

אָכֵן מָאֲסוּ - אַבְרָהָם וַיִּצְחָק, שְׂפָנוּ אֶת הָעוֹלָם, הָיְתָה עֲתָה לְרֹאשׁ פִּינָה. וְלָמָּה מָאֲסוּ בָּהּ,
וְהָלֹא נֶאֱמַר (בראשית כו) יַעֲקֹב אֲשֶׁר שָׁמַע אַבְרָהָם בְּקוֹלִי וַיִּשְׁמֹר מִשְׁמֶרְתִּי מִצּוֹתַי חֻקוֹתַי
וְתוֹרוֹתַי? מַה זֶה מִשְׁמֶרְתִּי? אָמַר מִדַּת חֶסֶד: שְׂכָל יָמֵי הָיִיתָ אַבְרָהָם בְּעוֹלָם לֹא הֶצַּרְתִּי
אֲנִי לַעֲשׂוֹת מְלָאכָתִי, שֶׁהָרִי אַבְרָהָם עָמַד שָׁם בְּמִקְוָמִי. וַיִּשְׁמֹר מִשְׁמֶרְתִּי - בְּמִדָּה זֹאת
הָיְתָה מְלָאכָתִי, שֶׁאֲנִי מְזַכֶּה אֶת הָעוֹלָם כָּלֹּ, וְאֶפִּילוֹ נִתְחַיֵּיבֹ אֲנִי מְזַכֶּה אוֹתָם. וְעוֹד
מְשִׁיבָם וּמְבִיא בְּלִבָּם לַעֲשׂוֹת רְצוֹן אֲבִיהֶם. כָּל זֶה עָשָׂה אַבְרָהָם, וְכָתוּב (שם כא) וַיִּטַּע
אֲשֶׁל בְּבֶאֱר שְׁבַע. סִידֵּר לְחֻמּוֹ וּמִיָּמִיו לְכָל בָּאֵי עוֹלָם, וְהָיָה מְזַכֶּה וּמְדַבֵּר עַל לֵבָם: לְמִי
אַתֶּם עוֹבְדִים? עֲבָדוּ אֶת ה' אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ! וְהָיָה דוֹרֵשׁ לָהֶם, עַד שֶׁהָיוּ בָּאִים
וְשׁוֹבִים.

ומנלן שאף החיבים ה'ה מזכה, שנאמר המכסה אני מאברהם ואברהם ה'ה י'ה' וגו'.
אלא אזכרו ש'יבקש עליהם רחמים ויזכה. וכי אפשר לומר שלא ידע הקדוש ברוך הוא
שלא יכלו להנצל. אלא זכותו קאמר. מכאן אמרו ב'א ליטהר מסייעין אותו. ב'א לטמא
פותחין לו מאי פותחין לו, אותן הפתוחים תמיד. מצותי חקותי ותורותי, אמר, הואיל
ולא חפצתי ב'ה אשמור מצותיה. מאי תורותי, אלא אפילו הוראות ופ'פולים שמורים
למעלה, הוא ידעם ופ'לפל וקיימם.

תרגום לעברית

ומנין לנו שאף החיבים ה'ה מזכה? שנאמר (שם יח) המכסה אני מאברהם, ואברהם
ה'ה י'ה' וגומר. אלא אזכרו ש'יבקש עליהם רחמים ויזכה. וכי אפשר לומר שלא ידע
הקדוש ברוך הוא שלא יכלו להנצל? אלא זכותו הוא אמר. מכאן אמרו, ב'א לטהר -
מסייעין אותו. ב'א לטמא - פותחים לו. מה זה פותחים לו? אותם הפתוחים תמיד.
מצותי חקותי ותורותי - אמר, הואיל ולא חפצתי ב'ה, אשמר מצותיה. מה זה תורותי?
אלא אפילו הוראות ופ'פולים שמורים למעלה הוא ידעם ופ'לפל וקיימם.

טקסט הזוהר

ומאי משם רועה אבן ישראל, ה'י אומר צדק העליון. ומאי האור הגדול הצפון, ה'ינו
סוחרת. והאבן שדרה למטה הימנה נקראת דר, ומאי הוא מידו לו, ה'ינו חמש אצבעות
של יד ימין: (עד כאן מההשמטות)

תרגום לעברית

ומה זה משם רועה אבן ישראל? ה'י אומר, צדק העליון. ומהו האור הגדול הצפון?
וה'ינו סוחרת. והאבן שדרה למטה הימנה נקראת דר, ומה הוא? מידו לו, ה'ינו חמש
אצבעות של יד ימין: ע'כ מההשמטות.

וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם אֶחָד. וַיְהִי עֶרֶב מִסְטָרָא דְחֻשָּׁה, וַיְהִי בֹקֶר מִסְטָרָא דְאֹר, וּמִגֹּ
 דְּאֲנוּן מִשְׁתַּתְּפִי כְּחֵדָא כְּתִיב יוֹם אֶחָד. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר מֵאֵי טַעְמָא בְּכָל יוֹמָא וַיּוֹמָא
 כְּתִיב וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר. לְמַנְדַּע דְּהָא לֵית יוֹם בְּלֹא לִילָה וְלֵית לִילָה בְּלֹא יוֹם וְלֹא
 אֲבָעוֹן לְאַתְפָּרְשָׁא.

תרגום לעברית

וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם אֶחָד. וַיְהִי עֶרֶב - מִצַּד הַחֻשָּׁה. וַיְהִי בֹקֶר - מִצַּד הָאֹר. וּמִתּוֹךְ
 שְׁהֵם מִשְׁתַּתְּפִים כְּאֶחָד, כְּתוּב יוֹם אֶחָד. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, מָה הַטַּעַם בְּכָל יוֹם וַיּוֹם כְּתוּב
 וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר? לְדַעַת שְׁהָרִי אֵין יוֹם בְּלִי לִילָה וְאֵין לִילָה בְּלִי יוֹם, וְלֹא צָרִיכִים
 לְהַפְרֹד.

טקסט הזוהר

אָמַר רַבִּי יוֹסִי הֵהוּא יוֹם דְּנִפְק אֹר קֳדָמָא אֲתַפְּשֵׁט בְּכֻלָּהוּ יוֹמִי, דְּכְתִיב בְּכֻלָּהוּ יוֹם.
 אָמַר רַבִּי אֱלֵעָזָר מִשְׁמַע דְּכְתִיב בְּכֻלָּהוּ בֹקֶר, וְלֹא בֹקֶר אֱלֹא מִסְטָרָא דְאֹר קֳדָמָא. רַבִּי
 שְׁמַעוֹן אָמַר יוֹמָא קֳדָמָא אָזִיל עִם כְּלָהוּ וְכֻלָּהוּ בֵּיהּ, בְּגִין לְאַחֲזָא דְלֹא בָהּ פִּירוּדָא
 וְכֻלָּא חַד.

תרגום לעברית

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אוֹתוֹ הַיּוֹם שְׁיִצָּא אֹר רַאשׁוֹן, הִתְפַּשֵּׁט בְּכָל הַיָּמִים, שְׁכַתוּב בְּכָלָם יוֹם.
 אָמַר רַבִּי אֱלֵעָזָר, מִשְׁמַע שְׁכַתוּב בְּכָלָם בֹּקֶר, וְאֵין בֹּקֶר אֱלֹא מִצַּד שֶׁל אֹר רַאשׁוֹן. רַבִּי
 שְׁמַעוֹן אָמַר, יוֹם רַאשׁוֹן הוּלָךְ עִם כָּלָם, וְכָלָם בּוֹ, כְּדִי לְהִרְאוֹת שְׁאִין בָּהֶם פִּירוּד וְהַכֵּל
 אֶחָד.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר, יְהִי (ד"א ל"גאור) אֶת־פִּשְׁטוֹתָא דְהָאִי אֹר לְתַתָּא, וְאֵלֵין אֲנוּן מְלָאכִין דְּאֶתְבְּרִיאוּ בְיוֹמָא קְדָמָא אֵית לֹון קְיוֹמָא לְאֶתְקִימָא לְסִטְר יְמִינָא. וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאֹר כִּי טוֹב. אֶת לְאֶתְכֵלְלָא אֶסְפֵּקְלָרְיָא דְלֹא נִהָרָא עִם אֶסְפֵּקְלָרְיָא דְנִהָרָא דְאֶתְמָר (ד"א ביה) כִּי טוֹב. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אֶת לְאֶתְכֵלְלָא (ד"א לֹאכְלֹלָא) וְלֹא־סִגְנָא כִּלְהוּ מְלָאכִין דְּאֶתְיִין מִסְטָרָא דְאֹר דָּא, וְכִלְהוּן נִהָרִין כְּקַדְמִיתָא בְּקִיּוֹמָא שְׁלִים:

תרגום לעברית

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר, תְּהִיָּה הַתְּפִשְׁטוֹת הָאֹר הַזֶּה לְמַטָּה, וְאֵלֶּה הֵם הַמְּלָאכִים שֶׁנִּבְרְאוּ בְיוֹם הָרֵאשׁוֹן, יֵשׁ לָהֶם קִיּוֹם לְהִתְקִים לְצַד יְמִין. וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאֹר כִּי טוֹב, אֶת - לְכֹלֵל אֶת הָאֶסְפֵּקְלָרְיָה שֶׁלֹא מְאִירָה עִם אֶסְפֵּקְלָרְיָה מְאִירָה, שֶׁנֶּאֱמַר [בו] כִּי טוֹב. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אֶת - לְכֹלֵל [לְהַכְלִיל] וְלִרְבוּת אֶת כָּל הַמְּלָאכִים שֶׁבָּאִים מִצַּד הָאֹר הַזֶּה, וְכֻלָּם מְאִירִים כְּבִתְחִלָּה בְּקִיּוֹם שְׁלֵם.

טקסט הזוהר

יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה בְּהָאִי אֶתְפָּרְשׁוּ (בְּרֵאשִׁית לֵב ב, יז ב) מִיֵּין עֲלָאִין מִמִּיֵּין תַּתְּאִין. רְקִיעַ פְּשִׁיטוֹתָא דְמִיֵּין וְהָא אֶתְמָר. וַיְהִי מִבְּדִיל בֵּין מִיֵּין עֲלָאִין לְתַתְּאִין:

תרגום לעברית

יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּזֶה נִפְרְדּוּ מַיִם עֲלִיוֹנִים מִמַּיִם תַּחְתּוֹנִים. רְקִיעַ - הַתְּפִשְׁטוֹת הַמַּיִם, וְהָרִי נֶאֱמַר. וַיְהִי מִבְּדִיל - בֵּין מַיִם עֲלִיוֹנִים לְתַחְתּוֹנִים.

ויעש אלהים את הרקיע. בסגיאיו עלאה. ויהי רקיע לא כתיב, אלא ויעש, דאסגי ליה ברבו סגיא. אמר רבי יצחק בשני אתברי גיהנם לחייבי עלמא, בשני אתברי מחלוקת. בשני לא אשתלים ביה עבדתא, ובגין כך לא כתיב ביה כי טוב, עד דאתא יום תליתאה ואשתלים ביה עבדתא, בגין כך כי טוב תרי זמני, חד על אשלמות עבדתא דיום שני, וחד לגרמיה. ביום תליתאי אתתקן יום שני ואתפרש ביה מחלוקת. וביה אשתלימו רחמי על חייבי גיהנם. ביומא תליתאה משתככין שביבין דגיהנם. בגיני כך אתכליל ביה יום שני ואשתלים ביה.

תרגום לעברית

ויעש אלהים את הרקיע - במעלה עליונה. ויהי רקיע לא כתוב, אלא ויעש, שהגדיל אותו בגדלות רבה. אמר רבי יצחק, בשני נברא גיהנם לרשעי העולם. בשני נבראה מחלקת. בשני לא נשלם בו המעשה, ולכן לא כתוב בו כי טוב, עד שבא יום שלישי ונשלם בו המעשה. משום כך כי טוב פעמים, אחד על השלמת המעשה של יום שני, ואחד לעצמו. ביום השלישי התתקן היום השני ונבדלה בו מחלקת, ובו השתלמו רחמים על רשעי הגיהנם. ביום השלישי משתככים שלהבות הגיהנם. משום כך נכלל בו שני ונשלם בו.

טקסט הזוהר

רבי חייא הוה יתיב קמיה דרבי שמעון, אמר ליה האי אור ביום ראשון וחשך ביום שני ואתפרשו מציא ומחלוקת הוה ביה, אמאי לא אשתלים ביום ראשון דהאי ימינא כליל לשמאלא, אמר ליה על דא הוה מחלוקת, ותליתאה בעי למיעל בינייהו לאכרעא ולאסגאא בהו שלם:

רַבִּי חִיָּיא הָיָה יוֹשֵׁב לִפְנֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן. אָמַר לוֹ, אֹרֶז זֶה בַּיּוֹם רִאשׁוֹן, וְחֹשֶׁךְ בַּיּוֹם שֵׁנִי, וְנִפְרְדּוּ הַמַּיִם וּמַחֲלַקֶת הָיְתָה בּוֹ, לָמָּה לֹא נִשְׁלַם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן, שֶׁהָרִי זָמִין כּוֹלֵל אֶת הַשָּׁמַיִל? אָמַר לוֹ, עַל זֶה הָיְתָה מַחֲלַקֶת, וּשְׁלִישִׁי רָצָה לְהַכְנִיס בִּינֵיהֶם לְהַכְרִיעַ וּלְהַרְבּוֹת בָּהֶם שָׁלוֹם.

טקסט הזוהר

תַּדְשָׁא הָאָרֶץ דְּשָׂא, אֶתְחַבְרוּתָא דְּמִיין עֲלָאין בְּתַתָּאין לְמַעַבְד פִּירִין. מִיין עֲלָאין (ד'א פִּירִין וּרְבִין) וְעַבְדֵי אִיבִין, וְתַתָּא קִרְאן לֹון לְעֲלָאין כְּנוֹקְבָא לְגַבֵּי דְכוּרָא, כְּגִין דְּמִיין עֲלָאין דְּכוּרִין וְתַתָּא נֹקְבִין.

תרגום לעברית

תַּדְשָׁא הָאָרֶץ דְּשָׂא - הִתְחַבְּרוּת שֶׁל מַיִם עֲלִיוֹנִים בְּתַתְּוֹנִים לַעֲשׂוֹת פְּרוֹת. מַיִם עֲלִיוֹנִים [ד'א פִּירִים וּרְבִים] וְעוֹשִׂים פְּרוֹת, וְהִתְחַבְּרוּת קוֹרְאִים לָהֶם לְעִלְיוֹנִים כְּנֻקְבָּה לְזָכָר, מְשׁוּם שֶׁמַּיִם עֲלִיוֹנִים זְכָרִים, וְתַתְּוֹנִים נְקֻבִּים.

◆ הקטע מתחיל בדף זה וממשיך בדף הבא (מ"ו ע"ב) ◆

טקסט הזוהר

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר כָּל דָּא הוּא לְעִילָא וְהוּא לְתַתָּא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי אִי הָכִי אֱלֹהִים דְּקָא אֲמָרָן (ד'א אֲמַר) מֵאן אֱלֹהִים, (ד'א ל'ג אלא אלהים סתם) אֱלֹהִים חַיִּים לְעִילָא, וְאִי תִימָא לְתַתָּא אֱלֹהִים סְתָם. אֲלָא לְתַתָּא אִיהוּ תּוֹלְדוֹת,

תרגום לעברית

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, כָּל זֶה הוּא לְמַעְלָה וְהוּא לְמַטָּה. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אִם כֵּן, אֱלֹהִים שְׁאֲמָרָנוּ [ד'א אֲמַר] מִי הָאֱלֹהִים? [ד'א אלא אלהים סתם] אֱלֹהִים חַיִּים לְמַעְלָה. וְאִם תֹּאמַר אֱלֹהִים לְמַטָּה סְתָם, אֲלָא לְמַטָּה הוּא תּוֹלְדוֹת, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם

וְהָאָרֶץ בְּהִבְרָאָם. וְאִמְרָנוּ בָּהּ 'בְּרָאָם. וְאוֹתוֹ [שְׁלֵמַעֲלָה] לְמַעַלָּה אֲבִיָּהֶם שֶׁל הַכֹּל הוּא,
הִיא הָעֲשִׂיָּה, וְעַל זֶה הָאָרֶץ עוֹשֶׂה תוֹלְדוֹת, שֶׁהֵרִי הִיא מְתַעֲבֶרֶת כְּנִקְבָּה מִן הַזָּכֶר.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) – © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):

creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.